เรื่องเสร็จที่ ๒๑๒/๒๕๒๖

ที่ นร ๐๕๐๑/๗๗๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ท่าช้างวังหน้า กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓ มิถุนายน ๒๕๒๖

เรื่อง การส่งสมาชิกพรรคการเมืองเข้าสมัครรับเลือกตั้ง

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง (๑) หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท.๐๓๑๔/๖๙๖๐
ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๖
(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ สร.๐๖๐๑/๓๖๙๘
ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๒๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒
(๒) ระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒

ตามหนังสือของกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึงได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายว่า พรรคการเมืองที่ไม่ส่งหรือส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖ ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้นั้น จะต้องถูกยุบเลิกตามบทบัญญัติมาตรา ๔๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ หรือไม่

โดยที่ปัญหาเรื่องดังกล่าวนี้มีความสำคัญเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ ของระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยได้จัดให้มีการประชุมร่วมกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ คณะที่ ๕ และคณะที่ ๘ เพื่อพิจารณาปัญหาดังกล่าวในวันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๒๖

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ คณะที่ ๕ และคณะที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว ยังหาข้อยุติไม่ได้ และมีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองฝ่าย กล่าวคือ <u>กรรมการฝ่ายที่หนึ่ง</u> เห็นว่า พรรคการเมืองดังกล่าวจะต้องถูกยุบตามมาตรา ๔๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ เพราะพระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้บัญญัติบทเฉพาะกาลเอาไว้ว่ามิให้นำมาตรา ๔๖ (๓) มาใช้บังคับกับการเลือกตั้งทั่วไปที่มีขึ้นในระหว่างที่บทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญฯ ยังมีผลใช้บังคับอยู่ <u>กรรมการฝ่ายที่สอง</u> เห็นว่า

พรรคการเมืองดังกล่าวไม่ต้องถูกยุบเลิกเพราะพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็น “กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ” ซึ่งมีความสัมพันธ์กับรัฐธรรมนูญฯ เมื่อรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๙๕ มิได้ใช้บังคับกับการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖ พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ มาตรา ๔๖ (๓) ก็ย่อมจะไม่ใช้บังคับด้วยเช่นเดียวกัน

เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ คณะที่ ๕ และคณะที่ ๘) มีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองฝ่ายดังกล่าวมาแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๔ (๓) แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงได้นำปัญหาดังกล่าวนี้เสนอที่ประชุมใหญ่กรรมร่างกฎหมายพิจารณาวินิจฉัย และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือขอให้จัดส่งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ดั่งความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมร่างกฎหมาย) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า โดยที่ระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๙ (๓) กำหนดว่า กรรมการร่างกฎหมายจะไม่พิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องซึ่งการให้ความเห็นจะมีผลกระทบในทางการเมือง ซึ่งในเรื่องนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) เห็นว่า ปัญหาว่าจะมีการยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๔๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ หรือไม่ เป็นปัญหาที่จะมีผลกระทบในทางการเมือง เพราะมีผลถึงฐานะของพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่ดำเนินการอยู่ภายใต้ระบบรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญขณะนี้ ฉะนั้น จึงยังไม่พิจารณาให้ความเห็นในชั้นนี้ หากกระทรวงมหาดไทยเห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องมีการตีความ ขอให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการตามวรรคท้ายของข้อ ๙ ของระเบียบดังกล่าว คือขอให้คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมีมติหรือคำสั่งให้กรรมการร่างกฎหมายวินิจฉัยเรื่องนี้เป็นการภายใน

จึงขอเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการตามแต่จะเห็นสมควร

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นายอมร จันทรสมบูรณ์
(นายอมร จันทรสมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขานุการกรม
โทร. ๒๒๒๐๒๐๖ – ๙